

Latweefchu Awises.

Nr. 47. Zettortdeena 18ta November 1848.

Sluddin afschanya.

Krohna grunts waldishanas augsts ministera kungs zaur Krohna grunts waldishanas teesu sinnamu darra, ka tafs Krohna muischas, kam funtraktes gaddi isbeiguschees, kluhs us arrenti isdohtas ar to nolischchanu, ja kur kahdas muischas faimneeki ne gribbetu wissi us nemtees sawas mahjas us renti nemit, tatschu arrentes kungam pawehlehts katram faimneekam, kam patiktohs labbaki sawas mahjas us renti turreht nedf un klausibu, to islaist no klausitajeem un eelaist eelsch rentineeku makfashanas.

Rakstirts Selgawas pilli tai 3schà Novembera deena 1848. 3

Krohna grunts waldishanas raths:
Nr. 10286. Baron von Firls.
Sekretehrs Laeschewicz.

Labbipadohmi.

Ta sawus lohpus un sircus wassarà no muischahm un dundureem gribbi issfargaht, tad nowahri lasdu lappas un apmasga ar fcho uhdni sawus lohpinus.

* * *

Vardehlehm.

Tas irr sinnama leeta, ka dehles, kad tafs ar affinim labbi peesihdufchahs, us ilgu laiku tad wairs ne gribbi sihst. Ta nu tafs drihs atkal gribbi bruhkeht, tad darri ta: Ta ka tafs peesihdufchahs, leez winnas kahdà traufka ar allu, un kad tafs tanni paschà kahdu puftsstundi bijuschas, tad atkal zittà traufka ar skaidru allu us tik pat ilgu laiku. Kad tafs wissi eesihstu affini no fewim islaisch, un gult ka nomirruschhas. Nu eelaidi tafs prischa uppes woi dihka uhdni, un dohdi wehl 2 reises

par stundas starpu prischu uhdni, tad tafs drihs atspirgfees, un pehz kahdahm 6 woi 8 stundahm atkal us sihchanu buhs lohti derrigas.

Sinnas par jaunahm grahmatahm.

Luhdsamees sawus lassitajus par launu ne nemt, ka teem tik wehlu sinnu laischam par kahdu grahmatiku, kas jaw no Zahneem irr drikkös laista, prohti:

Kristigs stahstajis jeb simts ihfi stahstini, ko ar daschadahm derrigahm jautaschanahm, labbahm mahzibahm, pederigeem dseesmu perscheem un bihbeles wahrdeem behrneem par kristigu pamahzichanu irr farakstijis Ernst's Dunsberg, Dungangas draudses skohlmeisters. Schi grahmata dabujama Rihgà pee Häcker kunga un Selgawà pee Steffenhagen un dehla, un makfa ne-eeseeta 25 kap. fudr.

Schi grahmatinaa irr no ta pascha Dunsberga farakstita, kas muhsu awischu lappas irr ar dauds jaukahm dseesmahm (appalschrakts D.....g) puschkojis un kas schim brihdim tik jaw pirmais dseedatajjs Latweefchu wallodà buhs. Mehs steigimees scho grahmatiku sawas skohlás ewest, us ko ne ween fcho turram derrigu to jauku stahstini labbad, bet arri tafs eetaisishanas labbad ka katrs stahstinsch isbeidsahs ar dseesmu perscheem un bihbeles pantinu, ko skohlmeisteri labbi darrihs behrneem likt no galwas ismahzitees.

Deews lai usturr schihs grahmatas rakstistaju un winna darba beedri Mahlberg; zerru stipri, ka abbi schee wihi mums nemittejami, nepekkusschi un neapnikkuschi palihdsehs pee tam arbotees lai gaifma un mahziba eet

laudis. — Tikkween leela, leela newalla manni
aiskawejuse scho grahmatian agraki Tums
usflaweht.

Wehl pee Häckera funga Rihgå drifkös lai-
stas un par 5 kap. sudr. dabbujamas 97 garri-
gas dseefmas ar to wirfsralstu: Teiz to Kungu
manna dwefele! Swehtdeenas, gavenu un
fwehtku dseefmas Deewam par gohdu un kristi-
gahm Latweeschu Luttera draudsehm par tizzi-
bas apstiprinaschanu.

W. P.

Spizzihts un Pilfitis.

(Pasaaka.)

„Kauf Spizziht' — Pilfitis fazzija —
Jau dicti tumisch irr kaijumā.
Pats fainmeeks arri izgahjis,
Un wahrtus wakam astahjis.
Nu warram mehs kur isschautees,
Pehz pascha prahtha lustetees.
Mehs tà jau effam aptwangati,
It deenas gannös nodennati.
Un ja ter' tihk, tad aissfreesim
Par lauku pahe lihds paschu zeemu,
Ka darrjam mehs wiaau seemu,
Dur lehrmu, dumpi taifsum.
Us isstabu un klehti streefim
Un libscham pillä rihké reesim,
Ka missi laudis atmohstahs
Un abrä frej no isstabas
Un zerre saglus klehti effam,
Leemi minnu mantas prohjam neffam.
Bet kad ne ko ne mannijschi,
Tee eekschä lihdihs duiswigi,
Tad mehs itt gahrdi smeesimees,
Ka mums tohs peekrabpt ißeweess.
Reds brahl, kad tà ko darrhitt mahk,
Tad daudsreis preeki rohka nahk.“

„Tu effi librais blehdineeks,
Kam nedarbus ween darrhitt preeks!“
— Ta spizzihts minnam atteiza, —
„Woi nesinn', fa stahw mahzibâ:
Kas welk ar blehscheem weenu walgu
Urr' lihds tecim dabbu blehscha algu.“

„Es blehdineeks? Nu jelle sakkii,“
— Ta Pilfitis atkal eesahka, —
„Ka warri runnahnt tu tik trakki?
Woi ta tad kahda blehdiba,
Kad druszin isfreij lustetees,

Gelekhatees un isreetees?
Gel sakkii, woi mehs funnischi
Par zectumneekem radditi?“

„Lai pasarg' Deews!“ — Ta Spizzihts
Atteiza atkal pretti tam, —
„Deews numis schè preekus peeschthris
Tà pat ka katram dshwo'neekam.
Man wissu preekli parahdahs,
Kur darru to, kas peenahkahs.
Bet tas nar nefahds gohdigs preeks
Kad sleppen' tu kà pahrgalw'neels
No salda meega laudis traizi,
Un tohs pa neekeem ahrâ sauzi.
Kad grubbam kahd'reis lustetees,
Tad lab' us to buhs raudsitees,
Ka zaur to zitteem kahdu launu
Mehs nedaram, neds pascheem kaunu.
Jo walkarihus dohdama
Lew fainmeeze uswehleja,
Lai isstabu un klehti tu,
Komehr ta gull, apraktetu;
Ja tu to wissu aismirsdams,
Un zitteem dussu sajaukdams,
Ka blehdis gribbi lustetees,
Brahl, peeraugi un fargajees,
Ka nedabbu us kashoku,
Kas tenim ilgi suhrstetu!“ —
„Lo fazzij's Spizzihts eelihda
It meerig savaa buhdinâ,
Us fleegsni galwu nolikla
Un mohdrigs mahjas sargaja.
Ir Pilfitis pilki nurdedams; —
Tak weens pats eet nedrikftedams
Eelihda buhdas dibbinâ
Un it kà wepris gulleja. —

Pehz kahdahm deenahm Pilfitis,
Schurp, turp bes finnas tekkajis,
Us Spizzi sleppen' teiza tà:
„Man leela laime sinnama!
Nahz mannim lihds! pee treknahm dessahm,
Wehl kahdas dabbuj'schi ne effam,
Es tevi aissweddischu dlibs.
Nu deen! nahz tikkai mannim lihds!“

„Kur!“ — Spizzihts knafchi prassija, —
„Woi meschâ, jeb woi gannibâ,
Tu dessas effi redsej's augam?
Lahs smeketu gan towam draugam.“
„Traks!“ — teiza Pilfitis, — „Kur terw prahts?
Woi meschâ redsej's dessas kahds?
Tik kahdas maitu-kekkas, tahs
Gan brihscham useet kruhnimallâs.

Nè, tur pee winna flaktera,
Us galda, waltà preefschnammà
Irr dessas, zeptas — nezeptas,
Pa tschuppu tschuppahm sakrautas.
Mums tikkai laiks irr janowakte,
Kad pats winsch ohtrâ pufse flakte,
Ieb fainci darbu eerahda,
Woi aigahiiß pee brohksta,
Tad schausimees mehs eekschâ abbi,
— To ammatu es prohtu labbi,
Un paldees par to Brittanam,
Ur ko mehs kohpâ usaugam, —
Un katris dessu nospehruschi,
Par schohgeom — krubmeem aissfrehjuschi,
Briuk, wezzâ grahbî eelehksim
Un tur to gahrbi pateiksim."

"Teef, deessa man gan smekketu,
Ja to ar gohdu dabbetu;"
— Tam Spizzis teiza — bet ja ta
Ur blehdibu man japelna,
Tad labbak baddâ nomirt gribbu,
Ne barrotees ar netaisnibu!"

To dsirdej's Pifsis ittin pikti
Pats nurdeja pee few' tik diki,
Ra Spizzishts dsirdeht warreja:
"Sakt', woi tahds newaid nejehga?
Schis weens nu dohma palikt svechts,
Un bibstahs weenaa dessas pehz,
Ra deemschehl Deewa sohdiba
Scho nenograhbî pee pakauscha.
Pats esnu redsej's zilvekus
Jo brangus un jo zeenitus
Me muhsu fainneeks — fainneeze;
Bet kâ tee dsibwo pasaulé?!"
Teef, dessas tee gan mos ko laupa;
Bet naudu — labbibu ne taupa,
Kur tikkai sinn', ka ne redsehs,
Tur grahbî un berr, ko naggi ness;
Neds rehktina, ka dabbuj'schi
Zaw sawu algu pilnigi,
Lai ustizzami sawâ weetâ
Tee buhtu kurrâ katrâ leetâ.
Woi scheem tod sirds naw asobti,
Ieb Deewa bauschli apslehpri?
Ra schee tad dohma pastahweht,
Preekich Deewa teesas atbildcht?
Un reds, woi schee wehl naw jo labbi
Preekisch pasaules, ne ka mehs abbi,
Kas itt us matta wissu darram,
Ne mels ais nagga ne-aiskarram;
Tapehz ar effam schlohfani;
Bet kahdi scheem irr wehdari — ?"

"Lai! — Spizzishts smaggi nopuhtahs, —
Neweens par zittu man ne prass'
Man poscham sirdi apsina,
Ta mahza man, kas jadorra.
Lai katris darr', ko siros tam lauj,
Woi schehlo, dohd — woi grahbî un rauj!" —

Pehz kahda laika dsirdeja,
Ka Pifsis nosists schohgmallâ.
Jo blehdis nozeest ne warrejis,
Bij daudsreij dessas laupiht frehjis.
Kad flakteris to nomannija,
Pats weenâ deenâ aislida
Ais tihnes, klussi gaididans.
To Pifsis ne fajusdams,
Ur johni eeksch un dessu rahwa;
Bet schlauks ar zirvi fainneeks krahywa
Par kâklu tam, ka it kâ pumpa
Tam galwa nosprahga no rumpa,
Un teiza: "Eche tew nialka nu
Par wissu taru blehdibu!
Kaut wisseem blehscheem gadditohs
Schè buht! to labpraht wehletohs,
Lai redsetu, kahds gals tam irr,
Kos laun' un labbu ne-ischfarr!"
To fazzijis winsch pakhehra
Pee kohjahn to un issweeda
Ais schohga mahlu peltisi,
Kur kroukli, wahrnas, kustoni
To krimta, plehsa, wojoja,
Un negantigi smirdeja.

Un Spizzitis, kas gohdigi
Un weenteefigi, taifnigi
Tâ sawâ kabrtâ turrejahs,
Ra katram labbam peeklahjahs,
No fainneeka ta miblehts tikkâ,
Ra, kad winsch pehz tik wezg palikka,
Ra kalpoht tam walrs ne spehja
No foma pascha kummosa
Tam tik dauds peemest pawehleja,
Zik ween tik wezzihts opebst spehja.

Nu mihslee! Juhs tak prohtat gan,
Ko mahza neeka posazzina?
Bet ja nu kahds to ne samonn',
Tam, lai par welti newaid wiina,
Wehl peelikschu to wahrdu klah:
Kas scheit un tur gribb laimi kraht,
Lai dsibwo taifni un pa gohdam!
Bet kas sche launam padohsees,
Las neween launâ — pohtâ ees,
Bet neisbehgs arr Deewa sohdam! —

Leesas fluddinashanā.

Us pawehleschanu tāhs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp no Soffmakkas pagasta teesas wissi un ißlatri, kam pee tāhs atsahatas mantas ta nomirruscha Soffmakkas faimneeka Kristapa Wallenstein no Neepoltu mahjahn kahdas präfischanas buhtu, zaur scho fluddinashanu usaizinati, pee saudeshanas sawas teesas diwu mehnescbu starpā, prohti lihds 19to November 1848, kas par to weenigu un ißlebgschanas terminu nolikts, preefsch schihs teesas sanohkt, sawas präfischanas pee tāhs peeminetas atsahatas mantas usdoht un peerah-dischanas sihnes usrahdiht. Tēklaht tohp arridsan wissi tee, kas tamelaika faimneekam Kristap Wallenstein ko parradā, zaur scho usfaulki, sawus parradus pee dubbultas strahpes diwu mehnescbu starpā pee schihs teesas atlhdinah. To buhs wehrā līkt! Soffmakkas muischā, tai 24ta September 1848. 1

(T. S.) F. Petrovitsch, peefehdetajs.
(Nr. 113.) Leesas frihveris Feierabend.

Wisseem par suau, ka Bramberges- un Reschamuischbas pagasta teesas no 25tu Oktober f. g. Krohna Reschamuischā turrehs. Tai 23schā Oktober 1848. 1
(Nr. 725.) Leesas frihveris Kunſt.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee tāhs atsahatas mantas ta nomirruscha Leel-Wirzawas faimneeka Pehter Strohberg no Strohbergu mahjahn un ta Bruhseeschu mahjās nomirruscha dischlera Zahna Dischler un wiana seewas Annas, tohp zaur scho usaizinati, 6 neddelu starpā no appak-schā rakstitas deenas pee Leelas Wirzawas pagasta teesas peeteiktees jo wehlak ne weenu wairs ne klausih. Tapat arridsan tee, kas teeni scheit peeminetem nomirruscheem ko parradā, teek usaizinati, sawus parradus lihds 2tru Dezember f. g. pee schihs pagasta teesas aismalsah. Leelā Wirzawā, tai 30ta Oktober 1848. 3

(Nr. 87.) Reichmannberg, pag. wezzakajs.
D. J. Grün, teesas frihveris.

Us pawehleschanu tāhs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp no Kursites pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas präfischanas buhtu pee tāhs nomirruschas Kursites faimneezes Seemelu Lamibses Miller, jeb no wianas atraiksa Seemelu Zahna Miller, zaur scho usaizinati, ar geldigahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur peelaishameem weetneekem lihds 11tu Dezember f. g. scheit peeteiktees un teesas spreedumu nogaidiht, jo wehlak neweenu wairs ne klausih. Kursites pagasta teesa, tai 11ta Oktober 1848. 2

(T. S.) ††† Zahne Lehmann, peefehdetajs.
(Nr. 719.) F. Freiberg, teesas frihveris.

Zittas fluddinashanā.

Peekdeen tai 26ta November f. g. pee Lindes pagasta teesas wissus pee Lindes peederrigus frohgus, pagroba schenkeschanu, allus bruhsi un to no augstas teesas apstiprinatu schai muischai peederrigu pahrgeschchanu pahr Daugawu no Zahueem 1849 us arrenti ißfohlihs, pee kam wissi, kam schihs weetas patiktohs us arrenti nemt, zaur scho teek usaizinati, wirspeeminnetā terminā Lindes muischā janah. 2

Muischā waldischana.

Leem sche appakschā minnetem kumberes faimneekem irr trihs sirgi sagti: prohti: 1) Puttriau Andrejam Sweederim tai nakti no 26ta us 27tu September f. g. gaischi dseltans ehrselis, $2\frac{1}{2}$ gaddus wezs, ar gaischi bruhnahn krehpehm un melnu asti; 2) Krimpu Zehlabani Zihpolam tai nakti no 4ta us 5tu September f. g. pahts schkimmel pusschrselis, ar beesahm fil-lahm krehpehm un plahnu fillu asti, kreisah aus spizze nogreesta un ta patte aus preelschpuss eegreesta, $\frac{5}{6}$ gaddus wezs; 3) Diggu Jannim Schmeling tai nakti no 16ta us 17tu September f. g. tumscihi ruds ehrselis, $3\frac{1}{2}$ gaddus wezs, ar tahdu paschu asti un krehpehm, ar masu blessi peerē un stihs us kreiso preelsch- un labbo palkalas-kahju. 1

Frih v drifkeht.

No juhmallas-gubernias augstas waldischanas pusses: Hofrath de la Croix.